

Szívesen kamatoztatná az elmúlt mintegy egy évben Angliában szerzett pénzügyi, gazdasági tapasztalatait a jövőben itthon dr. Lentner Csaba, amennyiben bármilyen szerény szerepet kapna a magyar gazdasági helyzet konszolidálásában. Mint arról már beszámoltunk, a 45 éves győri közgazdászt a közelmúltban a XXI. század 2000 legkiemelkedőbb életteljesítményt elért tudósai (Outstanding Intellectuals of the XXIst Century) közé választották.

www.piactermagazin.hu**piac**
tér
magazin

Néhány pénzintézet válsága várható

DR. LENTNER CSABA KIVENNÉ RÉSZÉT A MAGYAR GAZDASÁG KONSZOLIDÁLÁSÁBÓL

» LEHŐCZ RUDOLF

Dolgozott különféle bankoknál, köztük a Magyar Nemzeti Banknál elemző közgazdászként. Volt állami

egyenes út vitt a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemre, amit 1989-ben fejeztem be. Rá két évre sikerült doktorálnom, majd 1995-ben megkaptam az MTA köz-

mány példamutatón képes együtt dolgozni, ellentétben a korábbi vagy akár a mostani magyar gyakorlattal. Rá két hónapra, hogy Angliába érkeztem történt a Northern Rock bank csődje, s később a skót királyi bank is válságba került. Az előbbi pénzintézet túlhitelrezte magát, hitelállománya háromszorosan meghaladta a betétállományt.

Én ott az egyik Cambridge-i egyetemi tanszéken keresztül azt tanulmányoztam, hogy egy magántulajdonban lévő, válságba került pénzintézet hogyan kezelhető állami eszközökkel, illetve, hogy a kormány és a jegybank milyen egyeztetési mechanizmusokat tesz, és a közvéleménynek mindez hogyan kommunikálható sikeresen.

Én azt látom, hogy Magyarországon is szembesülni kell néhány kereskedelmi bank várható pénzügyi válságával, mert csökken a lakosság reálbére, csökken a szociális juttatás, így az emberek az olcsónak hitt hitelpiacokról el-

gítik ki a pénzszükségletüket, ami előidézheti az említett angliai helyzetet.”

A közgazdász azt mondja: Angliában azért alakulhatott ki ez a bankcsőd, mert a brit pénzügyi felügyelet gyenge volt. Ugyanakkor a Northern Rock bank állami válságkezelése példa értékűnek számít. A kormány a brit érdekekre és a betéttulajdonosok érdekeire hivatkozva, félretéve a politikai szempontokat, ideiglenesen irányítást szerzett e magántulajdonban lévő bankban. E megoldás Magyarországra számára modell értékű lehet.

Lentner Csaba a pénzintézetekről elmondottakon túl a magyar gazdaság helyzetéről is véleményét nyilvánította.

„A legnagyobb gondnak azt tartom, hogy a kilencvenes évek elején, amikor a piacgazdasági átmenet indult, s Magyarországra rengeteg működő tőke érkezett, hiszen élvárosok voltunk, akkor a politikusaink hátrádtek. Aztán az ország így elsőből

Dr. Lentner Csaba

cégben igazgatósági tag, aztán egy másikban felügyelő bizottsági elnök, de tevékenykedett bankvezetőként, és egyetemi katedrára is felállt tanítani, Sopronban a Nyugat-magyarországi Egyetemen tizenegy évet töltve el tanszékvezetőként.

Egy életút, valahol a középtájan, amely már most a XXI. század 2000 legkiemelkedőbb életteljesítményt elért tudósa közé vitte Lentner Csabát.

„Édesapám nyomdokába lépve lettem közgazdász, aki 20 éven keresztül volt főkönyvelő egy Győr környéki téveszben, s ma is egy mezőgazdasági vagyongazdálkodási társaság felügyelő bizottsági elnöke. Ugyanakkor nem ilyen műfajú életpályára készültem, de a családban édesanyám szava döntött, aki azt mondta, hogy legyen egy szakmám. Így közgazdasági szak-középiskolába kerültem, ahonnan

gazdaságtudományi kandidátusa fokozatot.”

A közgazdász elsősorban pénzügyekkel, bankrendszerrel foglalkozott, majd a kilencvenes évek közepén az állami pénzügyek felé orientálódott, a költségvetési, a monetáris politikára fordítva figyelmét. A tanítással pedig korábbi egyetemi professzora, *Gidai Erzsébet* rábeszélésére próbálkozott meg 1997-ben, akkor került a soproni egyetemre.

Amikor az egyetem már nem tudta támogatni tudományos munkásságát – annak ellenére, hogy kutatási eredményei látványosan jelentkeztek –, Lentner Csaba elhatározta, hogy Angliába megy, és a modellértékűnek mondott brit pénzügypolitikát tanulmányozza.

„Azért tartom modellértékűnek a brit gyakorlatot, mert az ottani jegybank, a Bank of England és a brit kor-

Lentner Csaba eddig 260 tanulmányt jelentetett meg hazai és külföldi szakfolyóiratokban

Közzölük a fontosabbak:

- The Health Care System as a New Competitive Factor in the Light of the Convergence Programme, Medical Journal, 2007 (értekezés)
- The Competitiveness of Hungarian University-Based Knowledge Centres in European Economic and Higher Education Area, In. Transformation in Business and Economics, Lithuania, 2007 (értekezés)
- Pénzügypolitikai stratégiák a XXI. század elején, Akadémiai Kiadó, 2007 (könyv)
- Pénzpiacok szabályozása Magyarországon, Akadémiai Kiadó, 2006 (könyv)
- Rendszerváltás és pénzügypolitika, Akadémiai Kiadó, 2005, 2006 (könyv – kétszer adták ki)
- A pénzügyi intézményrendszer Magyarországon, egyetemi jegyzet, 2004
- Bankszabályozás, Bp. egyetemi jegyzet, 2002 (könyv)
- Tudományos Értékeink, egyetemi jegyzet, 2001 (könyv)
- Pénzügyi Szilánkok, tanulmánykötet, 2001 (könyv)

sereghajtó lett. Nem vettük észre, hogy Délkelet-Ázsiában óriási gazdasági fejlődés megy végbe, a környezetünkben pedig Szlovákiában, Szlovéniában, Romániában a gazdasági reformok lassúbb, de az adott viszonyokhoz jobban illeszkedő megvalósításával dinamikusabb fejlődés bontakozott ki hosszabb távon. Ezek az országok nem értékesítették nemzeti vagyonukat olyan gyorsan és olyan olcsón, mint Magyarország. Ma Szlovénia európai monetáris uniós tag. Szlovákia hamarosan az lesz. Csehország, Lengyelország és Románia gazdasági fejlődése messze jobb, mint Magyarorszáé. Én soha nem a reformok ellen voltam, de azt mondom, hogy a reformokat, a nyugat-európai modelleket csak mértéktartó adaptálással lehet átvenni. Túl gyors volt a magyar gyakorlat. Nem kellett volna annyira a nyugat-európai példákra hagyatkozni.

Magyarországnak egy olyan önálló fejlődési pályát kellett volna bejárnia, amire van történelmi precedenstínációja.”

A szakember szerint ma olyan világban élünk, amikor a fejlődő országokból fejlett országok lehetnek, a fej-

lett országok pedig visszacsúszhatnak fejlődőekké. A világ rendje átalakul. Nagy-Britanniában azt látni, hogy csökken a nemzeti teljesítmény. Ennek oka, hogy van egy extenzív, nem piaci alapokon működő egészségügyi és szociális ellátórendszerük, ami rengeteg pénzt kiszív. Ugyanakkor termelési oldalon ennek a fedezete nem képződik meg.

» Dr. Lentner Csaba készített egy tanulmányt a magyar egészségügyi ellátórendszer átalakításáról, ami a Medical Journal-ban jelent meg. «

„A szociális, az egészségügyi, az oktatási rendszert mindig a termelési alapokhoz kell igazítani, ha nem igazítják hozzá, az ország veszít a versenyképességéből.

Az egyetemek és a teljes egészségügyi ellátórendszer működtetése

sét piaci alapokra kell helyezni, szigorú állami felügyelet mellett. Nálunk a felsőoktatásban jelenleg tömegképzés van. Azt látni Angliában, hogy rengeteg magyar diplomás dolgozik ott, csak éppen nem mérnökként, nem közgazdászként, hanem segédmunkásként. Átvették ezt a munkát a lengyelektől meg a románoktól, akik tömegesen költöznek haza, mert erős lett a nemzeti gazdaságuk.”

Lentner Csaba készített egy tanulmányt a magyar egészségügyi ellátórendszer átalakításáról, ami a Medical Journal-ban jelent meg. E tanulmány nyomán meghívást kapott Indiába, hogy tartson előadás-sorozatot e témában a calcuttai egyetemen.

„A lakosság egészségügyi állapota stratégiai, versenyképességi tényező. Egy ország gazdasága akkor versenyképes, ha stabilak az állami pénzügyek, jó a lakosság egészségügyi állapota, és a felsőoktatás nemcsak mennyiségre, hanem minőségre is képes. Magyarországon ma ezek a feltételek nem teljesülnek.”

Éppen ezért a győri közgazdász azt mondja: szívesen hasznosítaná

ittthon Angliában szerzett tapasztalatait, ha bármiféle szerény szerepet kapna a magyar gazdasági helyzet konszolidálásában.

„Mint ismert, a polgári oldalon különféle gazdasági munkacsoportok jönnek létre, és az egyik ilyen gazdasági munkacsoportnak aktív tagja vagyok. Azt hiszem, hogy egy programalkotás időszakában az a kutatómunka, amelyet kint elvégeztem, akár markánsan is megjelenhet.”

Lentner Csaba egy kis időt még ittthon tölt, aztán visszamegy Cambridge-be, ezúttal már rövidebb időre.

„Győrben van néhány közéleti, társadalmi tisztségem, a Győr 2000 Idegenforgalmi Közalapítvány elnöke vagyok, a Győri Igazságügyi Szakértői Kamarának pedig elnökségi tagja. A közelmúltban a Gazdálkodási és Tudományos Társaságok Győr-Moson-Sopron megyei elnökének is megválasztottak.

A végleges hazatérést követően egy budapesti felsőoktatási intézmény közgazdász professzorként nemzetközi pénzügyeket tanítok majd.”